

ДОМАШНО №2 ПО ДИСКРЕТНИ СТРУКТУРИ, СПЕЦИАЛНОСТ КН,
I КУРС, I И II ПОТОК, ЗИМЕН СЕМЕСТЪР НА 2014/2015 Г.

Домашните работи се предават на съответния асистент на упражнение през седмицата
02.12.2014–05.12.2014 г. Точките за всяка позадача са написани до нея в полето в син цвят.

Име: ..... Ф№: ..... Група: .....

Задача	1	2	3	4	Общо
получена оценка					
от максимално	7	15	18	26	66

Зад. 1 Двоичен брояч с n позиции е вектор от n двоични числа (0 или 1), който се интерпретира като число, записано в двоична позиционна бройна система. Броячът бива увеличаван с 1 в дискретни моменти във времето. В началния момент t_0 броячът съдържа само нули, тоест представлява числото 0 в двоична система, към него се добавя 1 и в момент t_1 той представлява числото 1 в двоична система, към него се добавя 1 и в момент t_2 той представлява числото 2 в двоична система, към него се добавя 1 и в момент t_3 той представлява числото 3 в двоична система, и така нататък:

t_0 : 0 0 ... 0 0 0
 t_1 : 0 0 ... 0 0 1
 t_2 : 0 0 ... 0 1 0
 t_3 : 0 0 ... 0 1 1
 t_4 : 0 0 ... 1 0 0
...

Изобщо, в момент t_k броячът съдържа двоичния запис на числото k . Увеличаването на брояча с 1 продължава, докато той съдържа поне една нула. Когато броячът съдържа само единици:

$\underbrace{1 1 \dots 1 1 1}_{n \text{ на брой}}$

увеличаването спира и броячът остава в това състояние. Отговорете на следните въпроси:

- 1 т. 1. Кое е числото (в двоична позиционна бройна система), което остава записано в брояча след спирането му?
- 3 т. 2. Битово обръщане наричаме всяко преминаване от 0 в 1 или от 1 в 0 от даден t_i към следващия t_{i+1} . Например, при преминаването от t_0 в t_1 има точно едно битово обръщане, а именно в най-дясната позиция; при преминаването от t_1 в t_2 има точно две битови обръщания, а именно в двете най-десни позиции; при преминаването от t_2 в t_3 има точно едно битово обръщане; при преминаването от t_3 в t_4 има точно три битови обръщания; и така нататък. Нека T_n е броят на всички битови обръщания за двоичен брояч с n позиции – от момента t_0 до последния момент, в който увеличаването спира. Напишете рекурентно отношение за T_n и дайте кратка аргументация за него.
- 3 т. 3. Решете рекурентното отношение чрез метода с характеристичното уравнение.

Зад. 2 Нека n е нечетно, тоест $n = 2k + 1$ за някое $k \in \mathbb{N}$. Разгледайте биномния коефициент $\binom{n}{k}$.

- 1 т. 1. Докажете, че $\binom{n}{k} = \binom{n}{k+1}$.
- 2 т. 2. Докажете, че $\binom{n}{k'} < \binom{n}{k}$ за всяко $k' < k$ и $\binom{n}{k''} < \binom{n}{k+1}$ за всяко $k'' > k+1$.
3. Да разгледаме $\binom{n}{k}$ за някои конкретни стойности на n :

$$\begin{array}{cccccc} \binom{1}{0} = 1 & \binom{3}{1} = 3 & \binom{5}{2} = 10 & \binom{7}{3} = 35 & \binom{9}{4} = 126 & \binom{11}{5} = 462 \\ \binom{13}{6} = 1\,716 & \binom{15}{7} = 6\,435 & \binom{17}{8} = 24\,310 & \binom{19}{9} = 92\,378 & \binom{21}{10} = 352\,716 & \binom{23}{11} = 1\,352\,716 \end{array}$$

В този пример, $\binom{n}{k}$ е четно число с изключение на точно тези стойности на n , за които n е число от вида “точна степен на двойката, минус единица”. Иначе казано, когато $n = 2^m - 1$ за някое $m \in \mathbb{N}^+$. Ако продължите да пресмятате коефициентите с компютър, ще видите, че следващата нечетна стойност на $\binom{n}{k}$, а именно 300 540 195, се достига при $n = 31$, а след това 916 312 070 471 295 267 при $n = 63$ – отново числа от вида $2^m - 1$. За междинните стойности на n въпросните биномни коефициенти са четни числа. Това, което се иска от Вас е, да докажете, че това не е случайно.

- 12 т. Докажете, че $\binom{n}{k}$ е нечетно число тогава и само тогава, когато $n = 2^m - 1$ за някое $m \in \mathbb{N}^+$.

Упътване: Не е необходимо доказателството да е суперпрецизно. За да видите решението, напишете си **подробно** тези биномни коефициенти като дроби за стойности на n , да речем до $n = 31$. Забележете, че това са дроби, в които и числителят, и знаменателят са произведения с един и същи брой множители-естествени числа, които са последователни числа както в числителя, така и в знаменателя. Нещо повече, числата в знаменателя и числата в числителя биха образували една непрекъсната последователност от поредни числа, ако едно число не липсваше.

Съобразете, че във всяко число от $\mathbb{N}^+$ има нула или повече множители-двойки, като то е нечетно тогава и само тогава, когато броят на множителите-двойки е нула. Примерно, 12 има 2 множителя-двойки ($12 = 2 \times 2 \times 3$), докато 17 има нула множителя-двойки. За да е нечетна една дроб, трябва числителят да има точно толкова множители-двойки, колкото и знаменателят. За всяка дроб от малкия пример, който сте направили, напишете над всяко от числата-участници в произведенията (и в числителя, и в знаменателя) броя на неговите множители-двойки. Намерете закономерност в бройките на множителите-двойки. Сега си представете всички естествени числа в нарастващ ред и за всяко естествено число, броят на неговите множители-двойки. Тук също има закономерност. Открийте връзка между двете закономерности.

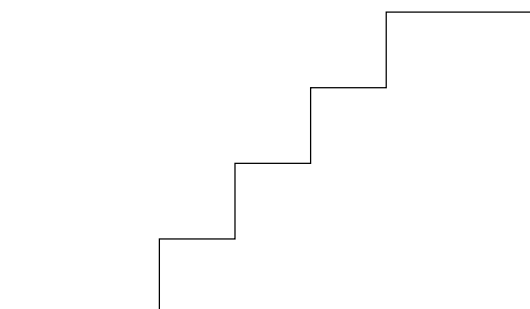
Зад. 3 Числата на Фибоначи се дефинират чрез следното рекурентно отношение:

$$F_0 = 0$$

$$F_1 = 1$$

$$F_n = F_{n-1} + F_{n-2} \quad \text{за } n > 1$$

1. Представете си стълба с n стъпала. Примерно, ето стълба с 4 стъпала:

3 т. Представете си човек, който изкачва стълбата. Той или тя или взема стъпалата едно по едно, или по две стъпала на веднъж, но не повече. Каква е връзката между броя на различните начини този човек да изкачи стълбата и числата на Фибоначи?

3 т. 2. Представете си правоъгълник $2 \times n$ сантиметра и n на брой малки правоъгълничета 1×2 сантиметра. Покриване на големия правоъгълник с малките правоъгълничета е всяко тяхно слагане върху големия правоъгълник, такова че нито те се припокриват, нито остава непокрита част от големия правоъгълник. Очевидно бройката на малките правоъгълничета е достатъчна, за да покрием големия. Нещо повече, начините за покриване на големия са много, ако n е голямо число. Каква е връзката между начините да бъде покрит големия правоъгълник и числата на Фибоначи?

12 т. 3. Докажете, че

$$F_{n+1} = \binom{n}{0} + \binom{n-1}{1} + \binom{n-2}{2} + \cdots + \binom{0}{n}$$

Имайте предвид, че биномният коефициент е 0, ако горният индекс е по-малък от долния. Задачата може да бъде решена по индукция или чрез комбинаторни разсъждения. Ако искате да я решите с комбинаторни разсъждения, преценете каква е връзката между броя на двоичните вектори (с някаква, една и съща, дължина), в които няма съседни единици, и числата на Фибоначи.

Зад. 4 Разгледайте всички думи с дължина 100 над българската азбука (има 30 букви). “Дума” в случая е всяка последователност от 100 букви, а не истинска дума от българския език (най-малкото, на български няма думи с толкова букви). Азбуката има естествена подредба на буквите от **а** към **я**.

3 т. • Колко са различните думи, в които срещащите се букви са във възходящ ред (отляво надясно)?

3 т. • Колко са различните думи, в които всяка буква се среща поне веднъж и буквите са във възходящ ред (отляво надясно)?

10 т. • Колко са различните думи, в които всяка буква се среща поне веднъж?

10 т. • Колко са различните думи, в която всяка гласна се среща поне веднъж? Гласните са **а**, **ъ**, **о**, **у**, **е** и **и**.